

Vec C-286/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

3. máj 2023

Vnútroštátny súd:

Curtea de Apel Braşov

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

10. apríl 2023

Žalobca:

Asociația Crescătorilor de Vaci „Bălțață Românească” Tip
Simmental

Žalovaní:

Genetica din Transilvania Cooperativă Agricolă

Agenția Națională pentru Zootehnie «Prof. Dr.
G. K. Constantinescu».

Predmet konania vo veci samej

Žaloba o neplatnosť rozhodnutia o uznaní družstva Genetica din Transilvania Cooperativă Agricolă (ďalej len „Genetica“), žalovaného, za chovateľskú organizáciu a rozhodnutia o schválení jeho šľachtiteľského programu pre plemeno hovädzieho dobytku Bălțată Românească, t. j. rozhodnutí, ktoré prijala Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof. Dr. G.K. Constantinescu“ (Národná chovateľská agentúra „Prof. Dr. G.K. Constantinescu“, ďalej len „ANZ“), žalovaná, v zmysle nariadenia (EÚ) 2016/1012.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Vnútroštátny súd žiada na základe článku 267 ZFEÚ o výklad viacerých ustanovení nariadenia (EÚ) 2016/1012, konkrétne odôvodnení 21 a 24, článku 4 ods. 3 písm. b), článkov 8, 10 a 13, písmena A bodu 4 a písmena B bodu 2. a) časti 1 prílohy I.

Prejudiciálne otázky

1. Majú sa ustanovenia článku 4 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2016/1012 v spojení s ustanoveniami prílohy I časti 1 písmena A bodu 4 nariadenia a odôvodnením 24 tohto nariadenia vykladať v tom zmysle, že chovateľskú organizáciu možno uznať aj vtedy, ak má v pláne len prilákať prostredníctvom podpísania na to určených žiadostí alebo záväzkov chovateľov, ktorí sa už zapísali do iného schváleného šľachtiteľského programu inej organizácie, alebo je potrebné, aby títo chovatelia boli ku dňu podania žiadosti o uznanie skutočne súčasťou portfólia subjektu žiadajúceho o uznanie za chovateľskú organizáciu?
2. Majú sa ustanovenia článku 13 nariadenia (EÚ) 2016/1012, ako aj ustanovenia prílohy I časti 1 písmena B bodu 2. a) nariadenia (EÚ) 2016/1012 v spojení s odôvodnením 24 tohto nariadenia vykladať v tom zmysle, že chovateľom sa priznáva sloboda voľby medzi genetickými programami na zlepšenie plemena, do ktorých zapíšu svoje čistokrvné plemenné zvieratá, a v prípade kladnej odpovede možno túto slobodu obmedziť potrebou nespôsobiť ujmu šľachtiteľskému programu alebo neohroziť šľachtiteľský program, na ktorom sa títo chovatelia už zúčastňujú, a to prechodom alebo príslubom prechodu uvedených chovateľov do iného šľachtiteľského programu, ktorý by mal byť schválený?
3. Majú sa ustanovenia článku 10 ods. 1 v spojení s odôvodnením 21 nariadenia 2016/1012 vykladať v tom zmysle, že pri splnení jedného z predpokladov uvedených v článku 10 písm. a) až c) je príslušný orgán, ktorý chovateľskú organizáciu uznal, povinný zamietnuť schválenie šľachtiteľského

programu, ktorý by mohol ohroziť iný program, pokiaľ ide o [v tomto článku] uvedené aspekty, alebo použitie výrazu „môže... zamietnuť“ znamená, že danému orgánu sa v tomto ohľade priznáva istá miera voľnej úvahy?

4. Majú sa ustanovenia článku 8 a článku 10 nariadenia (EÚ) 2016/1012 v spojení s odôvodnením 21 tohto nariadenia vykladať v tom zmysle, že ak sa v členskom štáte už vykonáva šľachtiteľský program s hlavným cieľom zlepšiť plemeno, je pre rovnaké plemeno v tom istom členskom štáte (pre to isté geografické územie) povolené schváliť nový šľachtiteľský program s rovnakým hlavným cieľom zlepšiť plemeno, v rámci ktorého je možné vybrať plemenné zvieratá šľachtiteľského programu, ktorý sa už vykonáva?

Uvedené ustanovenia práva Únie

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1012 z 8. júna 2016 o zootecnických a genealogických podmienkach na plemenitbu čistokrvných plemenných zvierat, hybridných plemenných ošípaných a ich zárodočných produktov a na obchodovanie s nimi a ich vstup do Únie a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 652/2014, smernice Rady 89/608/EHS a 90/425/EHS a zrušujú určité akty v oblasti plemenitby zvierat („nariadenie o plemenitbe zvierat“); odôvodnenia 21 a 24, článok 4 ods. 3 písm. b), články 8, 10 a 13, písmeno A bod 4 a písmeno B bod 2. a) časti 1 prílohy I.

Uvedené vnútroštátne predpisy

Uvedené vnútroštátne ustanovenia sú podobné ustanoveniam nariadenia 2016/1012, o ktorých výklad žiada vnútroštátny súd.

Legea zootehniei nr. 32/2019 (zákon o chove zvierat č. 32/2019):

- Podľa článku 24 ods. 1 príslušný štátny orgán pre chov zvierat uznáva chovateľské organizácie alebo chovateľské podniky. Ten istý orgán posudzuje a schvaľuje šľachtiteľské programy predložené chovateľskou organizáciou alebo chovateľským podnikom, pokiaľ sú splnené podmienky podľa odseku 2 uvedeného článku [odseku, v rámci ktorého sa do značnej miery preberá znenie článku 8 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2016/1012]. Podľa odseku 3 uvedeného článku 24 štátny orgán pre chov zvierat, ktorý uznal chovateľskú organizáciu, môže zamietnuť schválenie šľachtiteľského programu, ak by šľachtiteľský program príslušnej chovateľskej organizácie ohrozil už schválený šľachtiteľský program vykonávaný inou organizáciou pre to isté plemeno, a to pokiaľ ide o jeden z prvkov uvedených v písmenách a) až c) predmetného odseku, ktoré zodpovedajú písmenám a) až c) článku 10 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2016/1012. Na účely prijatia rozhodnutia podľa uvedeného odseku 3 sa v článku 24 ods. 4 stanovuje, že príslušný orgán zohľadní počet už schválených šľachtiteľských programov pre to isté plemeno a veľkosť chovných populácií zahrnutých do týchto šľachtiteľských programov.

Hotărârea Guvernului nr. 1188/2014 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Zootehnie „Prof. Dr. G. K. Constantinescu“ [nariadenie vlády č. 1188/2014 o organizácii a činnosti Národnej agentúry pre chov zvierat „Prof. Dr. G. K. Constantinescu“]:

- podľa článku 1 ods. 1 je ANZ špecializovaným ústredným orgánom štátnej správy s právnou subjektivitou, ktorý zodpovedá Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, Rumunsko),
- podľa článku 5 písm. a), e) a i) je ANZ orgánom štátnej správy s právomocou uznávať chovateľské organizácie a chovateľské podniky, schvaľovať šľachtiteľské programy chovu plemenných zvierat, ktoré tieto subjekty vykonávajú, ako aj udeľovať povolenie podľa článku 27 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2016/1012 tretím stranám, ktoré chovateľské organizácie alebo chovateľské podniky poveria výkonom kontroly užitočnosti alebo genetického hodnotenia,
- podľa článku 5¹ postupy vo veci uznávania, udeľovania povolení a schvaľovania podľa článku 5 písm. a) až e) a i) vypracúva ANZ a svojim výnosom ich schvaľuje minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka.

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Rozhodnutím ANZ č. 726/24.11.2020 bolo žalované družstvo Genetica uznané za chovateľskú organizáciu na účely vykonávania šľachtiteľského programu s čistokrvnými plemennými zvieratami zapísanými v plemennej knihe vedenej touto organizáciou.
- 2 Rozhodnutím ANZ č. 779/2.12.2020 bol žalovanému družstvu Genetica schválený šľachtiteľský program pre plemeno hovädzieho dobytku Bălțată Românească.
- 3 ANZ prijala uvedené rozhodnutia na základe nariadenia (EÚ) 2016/1012 a príslušných ustanovení vnútroštátneho práva upravujúcich podmienky uznávania chovateľských organizácií a chovateľských podnikov a schvaľovania ich šľachtiteľských programov.
- 4 Žalobca, Asociația Crescătorilor de Vaci „Bălțată Românească“ Tip Simmental (Združenie chovateľov kráv „Bălțată Românească“ Tip Simmental), je chovateľskou organizáciou, ktorú už skôr uznala ANZ a ktorej v súčasnosti vykonávaný šľachtiteľský program, schválený ANZ v roku 2011, sa týka toho istého plemena hovädzieho dobytku – Bălțată Românească – ktorého sa týka aj schválený šľachtiteľský program žalovaného družstva Genetica.
- 5 Za týchto okolností žalobca podal na vnútroštátny súd žalobu o neplatnosť dvoch vyššie uvedených rozhodnutí, pričom spochybnil oprávnenosť uznania žalovaného družstva Genetica za chovateľskú organizáciu a schválenie jej šľachtiteľského programu.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 6 Na podporu svojej žaloby o neplatnosť žalobca predovšetkým uvádza procesné dôvody, ktoré majú vplyv na zákonnosť prijatých rozhodnutí. Žalobca totiž poukazuje na porušenie interných postupov ANZ, vzhľadom na to, že k prijatiu napadnutých rozhodnutí došlo napriek návrhu interných útvarov ANZ zamietnuť žiadosť o uznanie družstva Genetica za chovateľskú organizáciu. Žalobca tiež namieta nezákonnosť celkového postupu uznávania chovateľských organizácií a schvaľovania šľachtiteľských programov, keďže tento postup sa v rozpore s článkom 5¹ nariadenia vlády č. 1188/2014 nezaviedol výnosom ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka.
- 7 V druhom rade žalobca uvádza, že schválenie šľachtiteľského programu žalovaného družstva Genetica má negatívne dôsledky na už schválený šľachtiteľský program žalobcu, a to z týchto dôvodov: sporný šľachtiteľský program sa týka toho istého geografického územia a rovnakého plemena hovädzieho dobytku, pričom Genetica pracuje s chovateľmi zaradenými do šľachtiteľského programu žalobkyne; schválenie nového šľachtiteľského programu vedie ku značným finančným škodám vyplývajúcim z vyradenia 34 000 kusov dobytku z programu žalobcu, k strate investícií vynaložených na zriadenie spermobanky čistokrvných zvierat a k strate investícií vynaložených na vytvorenie softvéru prispôbeného cieľom žalobcu. Riziko ohrozenia šľachtiteľského programu žalobcu má preto za následok uplatniteľnosť článku 10 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2016/1012, jeho odôvodnenia 21 a článku 24 ods. 3 zákona o chove zvierat č. 32/2019.
- 8 V treťom rade žalobca poukazuje na porušenie článku 4 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2016/1012, keďže žalované družstvo Genetica nepreukázalo, že ku dňu jeho uznania malo dostatočne veľkú populáciu čistokrvných plemenných zvierat na vykonávanie šľachtiteľského programu, keďže chovatelia, na ktorých bol jeho šľachtiteľský program založený, ešte neboli do tohto programu zapísaní, ale mali prejsť zo šľachtiteľského programu žalobcu. Žalované družstvo Genetica nepredložilo ani doklad o registrácii žiadosti o schválenie šľachtiteľského programu súčasne so žiadosťou o uznanie za chovateľskú organizáciu, čo znamená porušenie článku 4 ods. 3 písm. d) nariadenia (EÚ) 2016/1012.
- 9 Žalované družstvo Genetica vo svojom vyjadrení k žalobe poukazuje na to, že namietaný nesúlad s internými postupmi ANZ nie je vo vzťahu k adresátom správnych aktov relevantný a keďže napadnuté rozhodnutia zodpovedajú ustanoveniam nariadenia (EÚ) 2016/1012, ich zákonnosť nie je dotknutá prípadným porušením interných procesných pravidiel týkajúcich sa uznávania chovateľských organizácií a schvaľovania ich šľachtiteľských programov.
- 10 Genetica uvádza, že ani riziko ohrozenia šľachtiteľského programu žalobcu nemôže byť dôvodom nezákonnosti napadnutých rozhodnutí, keďže uznanie chovateľskej organizácie automaticky podľa ustanovení nariadenia (EÚ) 2016/1012 nevyklučuje uznanie iných chovateľských organizácií a schválenie

ich šľachtiteľských programov pre rovnaké plemeno; finančná škoda vyplývajúca z odstúpenia niektorých chovateľov z programu žalobcu vznikla v dôsledku toho, že vypovedali zmluvy uzatvorené so žalobcom, a nie v dôsledku prijatia napadnutých rozhodnutí.

- 11 Pokiaľ ide o nesplnenie podmienok uznania za chovateľskú organizáciu, Genetica napokon spochybňuje tvrdenia žalobcu týkajúce sa nepredloženia dôkazu o populácii zvierat, pričom uvádza, že podľa nariadenia (EÚ) 2016/1012 sa pri podaní žiadosti o uznanie za chovateľskú organizáciu predkladá len predbežná verzia šľachtiteľského programu a nie šľachtiteľský program.
- 12 ANZ uvádza, že vykonáva svoje právomoci týkajúce sa uznávania chovateľských organizácií a schvaľovania šľachtiteľských programov v súlade s nariadením (EÚ) 2016/1012, ktoré je priamo uplatniteľné.
- 13 Pokiaľ ide o zákonnosť uznania žalovaného družstva Genetica za chovateľskú organizáciu a namietané riziko ohrozenia šľachtiteľského programu žalobcu, ANZ uvádza, že družstvo Genetica predložilo zoznamy chovateľov a počet zvierat, vo vzťahu ku ktorým požiadalo o zápis do šľachtiteľského programu, že chovatelia si v zmysle nariadenia (EÚ) 2016/1012 a zmluvnej slobody môžu voľne vybrať medzi šľachtiteľskými programami, do ktorých zapisujú svoje zvieratá, a že schválenie šľachtiteľského programu nasleduje po uznaní za šľachtiteľskú organizáciu.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 14 Cieľom prvej prejudiciálnej otázky je vysvetliť, či určitý subjekt možno uznať za chovateľskú organizáciu v prípade, že vo vzťahu k niektorým alebo ku všetkým chovateľom podpísal len záväzky týkajúce sa zápisu, pričom títo chovatelia nie sú zatiaľ súčasťou portfólia daného subjektu.
- 15 Uvedená otázka sa nastolila, aby sa mohlo objasniť hľadisko týkajúce sa zákonnosti rozhodnutia o uznaní žalovaného družstva Genetica za chovateľskú organizáciu v súvislosti s tvrdením žalobcu, podľa ktorého chovatelia zapojení do šľachtiteľského programu tohto žalovaného neboli ešte do predmetného programu zapísaní, ale mali prejsť zo šľachtiteľského programu žalobcu, a to v rozpore s príslušnými ustanoveniami nariadenia (EÚ) 2016/1012.
- 16 V súlade s článkom 4 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2016/1012 v spojení s ustanovením prílohy I časti 1 písmena A bodu 4 tohto nariadenia je totiž žiadateľ, ktorý sa usiluje o uznanie za chovateľskú organizáciu, povinný vo svojej žiadosti preukázať, že pre každý šľachtiteľský program má dostatočne veľkú populáciu plemenných zvierat na geografických územiach, na ktoré sa bude tento program vzťahovať.
- 17 Okrem toho z odôvodnenia 21 tretej vety tohto nariadenia vyplýva, že čistokrvné plemenné zvieratá možno vybrať z iného šľachtiteľského programu. Podľa tohto

odôvodnenia by totiž ochrana ekonomickej činnosti existujúcej uznanej chovateľskej organizácie „nemala byť dôvodom na zamietnutie... [pokiaľ ide o] schvaľovanie ďalšieho šľachtiteľského programu alebo... schvaľovanie zemepisného rozšírenia existujúceho šľachtiteľského programu, ktorý sa vykonáva pre to isté plemeno alebo pre plemenné zvieratá rovnakého plemena, ktoré môžu byť prijaté z chovnej populácie chovateľskej organizácie už vykonávajúcej šľachtiteľský program pre uvedené plemeno“.

- 18 Druhá prejudiciálna otázka spochybňuje právo alebo slobodu chovateľov vybrať si medzi šľachtiteľskými programami, ktorých sa zúčastnia, t. j. opustiť program, na ktorom sa zúčastňujú, a zapísať sa do iného programu, ktorý sa má schváliť. V tejto súvislosti žiada vnútroštátny súd o výklad nasledujúcich ustanovení nariadenia (EÚ) 2016/1012: článok 13 ods. 1, v ktorom sa stanovuje právo chovateľov zúčastniť sa na schválenom šľachtiteľskom programe, ako aj právo vstúpiť do takejto chovateľskej organizácie; príloha I časť 1 písmeno B bod 2. a) a odôvodnenie 24, podľa ktorých sa majú chovatelia slobodne rozhodovať pri výbere a plemenitbe svojich chovných zvierat.
- 19 Vnútroštátny súd zastáva názor, že je nevyhnutné určiť, do akej miery možno slobodu voľby takýchto chovateľov medzi viacerými šľachtiteľskými programami obmedziť potrebou nespôsobiť ujmu šľachtiteľskému programu alebo neohroziť šľachtiteľský program, na ktorom sa títo chovatelia už zúčastňujú, a to tým, že prejdú alebo prisľúbia prechod do iného šľachtiteľského programu, ktorý by sa mal schváliť (pokiaľ ide o prejednávanú vec, dotknutí chovatelia po schválení predmetného programu skutočne prešli do tohto programu).
- 20 Tretou prejudiciálnou otázkou vnútroštátny súd žiada o preskúmanie, či existuje povinnosť alebo len právo príslušného vnútroštátneho orgánu zamietnuť schválenie šľachtiteľského programu v prípade splnenia podmienok uvedených v článku 10 nariadenia (EÚ) 2016/1012.
- 21 Konkrétne je zámerom vnútroštátneho súdu získať odpoveď, či použitie výrazu „môže... zamietnuť“ v článku 10 nariadenia (EÚ) 2016/1012 znamená priznanie istej miery voľnej úvahy v prospech príslušného vnútroštátneho orgánu, alebo či je tento orgán povinný zamietnuť schválenie šľachtiteľského programu v prípade, že takýto program predstavuje riziko ohrozenia šľachtiteľského programu vykonávaného inou chovateľskou organizáciou pre rovnaké plemeno, ktorý už bol schválený v uvedenom členskom štáte, a to aspoň v jednej z oblastí uvedených v článku 10 ods. 1 predmetného nariadenia.
- 22 Vnútroštátny súd uvádza, že v tomto štádiu konania sa ešte nemôže vyjadriť k otázke prednosti návrhu interného útvaru ANZ zamietnuť šľachtiteľský program žalovaného.
- 23 Pokiaľ ide o štvrtú prejudiciálnu otázku, vnútroštátny súd poznamenáva, že táto otázka spochybňuje možnosť spoločnej existencie dvoch alebo viacerých šľachtiteľských programov s podobnými cieľmi pre to isté plemeno v tej istej

geografickej oblasti v prípade, že nový šľachtiteľský program, ktorý by sa mal schváliť, vychádza zo selekcie plemenných zvierat z už vykonávaného šľachtiteľského programu.

- 24 Za týchto okolností žiada vnútroštátny súd o výklad článkov 8 a 10 nariadenia (EÚ) 2016/1012 týkajúcich sa podmienok schvaľovania šľachtiteľských programov, ktoré sa priamo týkajú prípadu v prejednáwanej veci.

PRACOVNÝ DOKUMENT